

Voor meer informatie:

Bedrijfschap Afbouw
Afdeling Techniek
Secretariaat Veenendaal/
Telefoon: 0318 - 505 602
Fax: 0318 - 550 119
E-mail: techniek@bedrijfschapafbouw.nl
Internet: www.bedrijfschapafbouw.nl

Dit is een uitgave van het:
Bedrijfschap Afbouw
Mauritskade 27
2514 HD Den Haag

Bedrijfschap AFBOUW

Techniek

BA-richtlijn 3.3

Verwerkingsvoorschrift voor het monteren van wanden en plafonds met gipskartonplaten en gipsvezelplaten*

T.3.005.11 - Uitgave september 2011

4. Voegmethode

- Voor de voegafwerking van gipskarton- en gipsvezelplaten is de afgeschuinde of afgevlakte kant (AK) de meest voorkomende kantafwerking.
- Voor de kopsen kanten wordt hoofdzakelijk een gesneden rechte kant of een afgeschuinde kant toegepast. In de voegvuller kunnen, als wapening voor de naden, 3 verschillende wapeningsbanden worden toegepast, t.w. in volgorde van sterkte:
  - papierband
  - glasvlies
  - zelfklevend gaasband

Overige kantafwerkingen

- Voor de kantafwerking van gezaagde of gesneden facetkanten (FK), halfronde afgeschuinde kanten (HRAK), halfronde kanten (HRK) moeten de voorschriften van de fabrikant worden aangehouden. Open gipskernen ter plekke van voegen moeten

worden voorbehandeld met een diepgrondeer voordat de voegvuller wordt aangebracht.

- Voor afvoegen van inwendige hoeken tussen zowel gipsplatenwanden als -plafonds is het noodzakelijk voegengips met papierband of flexibel blijvende kit toe te passen.

5. Overige aandachtspunten

- Het integreren van technische installaties en verlichtingsarmaturen moet vooraf afgestemd worden op het systeem zodat eventueel noodzakelijke hulpconstructies tijdig kunnen worden aangebracht.
- Bij het toepassen van gipsplaten onder tegelwerk in vochtige of natte ruimtes is de waterkering van essentieel belang. Het is daarom noodzakelijk om gegarandeerd waterdicht tegelwerk aan te brengen. Ook bij andere waterdichte afwerksystemen dient de waterdichtheid door de desbetreffende leverancier te worden gegarandeerd.

Checklist

Ja Nee

Indien aan onderstaande eisen wordt voldaan, dan kan er met de afbouwwerkzaamheden worden gestart.

• Is het gebouw wind- en waterdicht?	☐	☐
• Is de temperatuur op de werkvloer voldoende?	☐	☐
• Is de relatieve luchtvochtigheid (RV) binnen de grenzen?	☐	☐
• Wordt het gebouw geconditioneerd, waardoor temperatuur en RV vrijwel constant blijven?	☐	☐
• Zijn de temperatuur en RV de laatste 3 dagen constant geweest en worden deze vastgelegd in een logboek?	☐	☐
• Is het gebouw opgeruimd?	☐	☐
• Worden de materialen vochtvrij en op de juiste manier opgeslagen?	☐	☐
• Zijn voor de montage van de gipsplaten alle natte werkzaamheden uitgevoerd?	☐	☐
• Zijn de juiste tekeningen, montage-instructies en details aanwezig?	☐	☐

Verwerkingsvoorschrift voor het monteren van wanden en plafonds met gipskartonplaten en gipsvezelplaten*

Inleiding

In de praktijk is duidelijk gebleken dat de kwaliteit van de wanden en plafonds met gipsplaten** niet alleen staat of valt met de wijze waarop de diverse componenten worden gemonteerd, maar zeker ook met de omstandigheden op de bouwplaats en de noodzakelijke voorbereidingen.

De werkzaamheden dienen bij voorkeur te worden uitgevoerd onder dezelfde klimatologische omstandigheden die later, tijdens het gebruik, in de ruimten zullen heersen. Dit geldt met name tijdens het afvoegen van de gipsplaten. Naarmate vóór, tijdens en na de uitvoering het binnenklimaat de latere omstandigheden beter benadert, zullen er achteraf minder spanningen ontstaan in de wanden of plafonds en zal het risico op ongewenste gevolgschade (zoals scheurvorming) worden geminimaliseerd.

Om de kwaliteit van gipsplaatsystemen te kunnen waarborgen, zijn naast deze BA-richtlijn 3.3 ook de verwerkingsvoorschriften van de fabrikanten en de URL 0709: 'Uitvoeringsrichtlijn montage van systeemwanden en -plafonds', van toepassing.

Deze BA-richtlijn 3.3 gaat in op de voorbereiding en de minimumvoorwaarden die gelden voor:

1. de klimatologische- en bouwplaatsomstandigheden;
2. de opslag van het materiaal;
3. de dilatatie en detaillering;
4. de voegmethode;
5. overige aandachtspunten.

1. Klimatologische- en bouwplaatsomstandigheden

- Het gebouw moet wind-, waterdicht en opgeruimd zijn.
- Tijdens de montage van de gipsplaten moet de temperatuur (T) minimaal 7 °C bedragen en moet de relatieve luchtvochtigheid (RV) tussen de 40% en 80% liggen. (Ideale omstandigheden tijdens het monteren: T = 18 °C en RV tussen 50% en 70%)
- Tijdens het afvoegen van de plaatnaden is het wenselijk dat de temperatuur en de RV gelijk zijn aan de omstandigheden zoals deze tijdens het gebruik van het gebouw gelden. Tijdens het afvoegen geldt echter een verwerkingstemperatuur >10 °C en een RV die ligt tussen de 40% en 65%. Mechanisch voegen vereist een minimum temperatuur van minimaal 18 °C. (Ideale omstandigheden voor het afvoegen T = 20 °C en RV tussen 50% en 65%)
- Uiterlijk 3 dagen voor het uitvoeren van de voegwerkzaamheden dienen temperatuur en RV aan bovengenoemde eisen te voldoen.

- De temperatuur en luchtvochtigheid moeten zo constant mogelijk worden gehouden. Grote en/of snelle wisselingen hierin kunnen leiden tot ongewenste vormveranderingen, waardoor scheurvorming kan ontstaan. Om tijdig te kunnen bijsturen moeten de klimatologische omstandigheden gedurende het werk in een logboek worden bijgehouden.
- Het opvoeren van de temperatuur moet gelijkmatig gebeuren. Maximaal met 3 °C per 24 uur.
- Warme of hete lucht niet rechtstreeks tegen de gipsplaten laten blazen.
- Ook na het monteren en afvoegen van de wanden of plafonds moet langdurige blootstelling aan vocht vermeden worden.
- Natte werkzaamheden, zoals het aanbrengen van stukadoorswerk en dekvloeren, zorgen voor een grote toename van de relatieve luchtvochtigheid. Deze werkzaamheden moeten zijn uitgevoerd vóór het monteren van de wanden en de plafonds.

Klimatologische omstandigheden tijdens de werkzaamheden:

Activiteit	Temperatuur	Relatieve luchtvochtigheid
Monteren gipsplaten	Ideaal 18 °C, minimaal 7 °C	Tussen 40% en 80%
Voegen van de gipsplaten	Ideaal 20 °C, minimaal 10 °C	Tussen 40% en 65%

2. Opslag van het materiaal

- Gipskartonplaten, gipsvezelplaten en toebehoren moeten tegen vocht worden beschermd en moeten in het gebouw opgeslagen worden. De materialen moeten de gelegenheid krijgen om te kunnen acclimatiseren alvorens te worden verwerkt.
- Om schades te voorkomen (vervormingen en breuk) moeten de platen op een vlakke, droge ondergrond worden opgeslagen. Bij verticale opslag, waarbij de platen met de lange zijde op speciale jukken worden geplaatst, moet een onderlinge afstand tussen de jukken van ca. 1,50 m worden aangehouden. Bij horizontale opslag moeten de platen bij voorkeur op pallets of op regels met een onderlinge afstand van ca. 0,35 m worden opgeslagen.
- Bij de opslag van de platen moet rekening worden gehouden met de draagkracht van de vloerconstructie.

Opmerkingen

- Onzorgvuldige opslag en het laten intrekken van vocht leiden tot vervorming van de platen, waardoor het eindresultaat nadelig wordt beïnvloed.
- Isolatiemateriaal en achterhout moeten eveneens droog worden opgeslagen en droog worden verwerkt.

3. Dilateren en detaillering

Dilateren

- Dilataties in de ruwbouwconstructie moeten in de te monteren wanden en plafonds worden doorgezet.
- Houd de maximale lengtes en oppervlakken van de systemen aan:
  - Voor de gipskartonplaat geldt een maximale lengte van 15 m².
  - Voor de 3-laags (sandwich) gipsvezelplaat geldt een maximale lengte van 10 m².
  - Voor de enkellaags (homogene) gipsvezelplaat geldt een maximale lengte van 8 m².
- Als op een wand twee verschillende plaattypes (bijvoorbeeld gipskarton- en gipsvezelplaten) worden toegepast, moet als maatstaf voor de dilatatieafstand de afstand van het plaattype met de grootste uitzettingscoëfficiënt worden aangehouden. In het geval van het voorbeeld is dat de gipsvezelplaat.

- Voor plafonds geldt dat een dilatatie moet worden aangebracht als het plafondoppervlak groter is dan 100 m² of als de lengte groter is dan 15 m². Daarnaast moet altijd de rechthoekvorm van het plafondvlak worden gerespecteerd. Een dilatatie moet dus ook worden aangebracht op de overgang van een smal naar een breed plafondvlak (denk hierbij bijvoorbeeld aan de overgang van een smalle gang naar een brede hal).

Detailleren

- Bij kozijnen en sparingen moet onderzocht worden of er extra maatregelen nodig zijn, zoals het aanbrengen van ravelingen of verstevigingen en het vlaggen.
- Wandelementen mogen niet star opgesloten worden tussen andere bouwlementen, maar moeten minimaal aan 1 zijde flexibel worden uitgevoerd.
- Houtachtig plaatmateriaal mag uitsluitend als achterhout, dus tussen de stijlen, worden aangebracht.
- Aansluitingen tegen de lichte dakconstructie moeten flexibel worden uitgevoerd.
- Houd met de detaillering en uitvoering rekening met de vervorming van het gebouw of de omringende bouwdeelen.
- Aansluitingen tussen verschillende materialen (gipsplaat tegen beton/metselwerk) moeten gedilateerd worden (insnijden, kit, of een dilatatieprofiel).

* Deze richtlijn is niet van toepassing op stukadoorswerk uitgevoerd op gipskarton (stuc)platen.

** Met de term 'gipsplaten' worden zowel gipskartonplaten als gipsvezelplaten bedoeld.

